

Utlåtande angående alléträd längs Krällingegränd i Tensta

Angående frågor från Karin Stephansson vid Exploateringskontoret (kursiverad text):

1. Finns det förutsättningar för alléträden (nr 11-23) längs Krällingegränd att leva och utvecklas vid den föreslagna exploateringen (se förslagsskiss nedan).

Sammanfattning och rekommendationer:

Jag bedömer att det vore ett ineffektivt användande av resurser att försöka bevara dessa träd jämfört med att anlägga rotvänliga bärlager och rejäla växtbäddar med infiltration av dagvatten, och sedan plantera nya träd av bra kvalitet med lämplig frökälla och storlek. De flesta av de befintliga träden har nedsatt vitalitet, eller är i konflikt med vägutrymmen, och har en form och vitalitet som lämpar sig dåligt eller mindre bra för annat än marginell beskärning.

Ersättning med nya träd ger även möjlighet att anpassa växtvalet efter förutsättningarna. Med rätt skötsel skulle detta, redan efter relativt kort tid, resultera i mer vitala, större, friskare och mer långlivade träd som är väl anpassade till den nya situationen, avseende ståndortskrav, gestaltning, form (stamhöjd och fri höjd).

2. Hur är trädens vitalitet? Ståndort?

Vitaliteten hos träden är (i gränsfall anges den lägre klassen inom parentes):

Nr 11-15: Mindre bra, klass 2 (3).

Nr 16-19: Ganska god, klass 1 (2).

Nr 20-22: Dålig, klass 3

Nr 23: Dålig, på gränsen till mycket dålig, klass 3 (4)

Se även besiktningsprotokoll daterat 2023-04-17.

Ståndorten: Generellt har de flesta av träden för litet rotutrymme, oftast med hårdgjorda ytor mycket nära stammen (ibland inom 0,5 m). Utan undersökning av marken är det svårt att säga något säkert om detta men typiskt i anläggningar av denna karaktär är markförhållanden också dåliga för träd: vattenbrist (dålig vattenhållande förmåga, för liten jordvolym, vägsalt, m.m.) litet organiskt innehåll/näringsbrist, markkompaktering (liten porvolym). Under sådana förhållanden letar sig ofta mindre rötter ut i omgivande hårdgjorda ytor (under slitlagret) vilket med tiden orsakar sprickbildning och andra skador på beläggningen (gäller flera av träden här). Brist på vatten, syre och näring begränsar tillväxten och gör träden känsliga för exempelvis torka, insektsangrepp, och andra stressfaktorer.

3. Vilka eventuella justeringar är nödvändiga för att säkra trädens överlevnad och utveckling?

Givet föreslagen exploatering och typiska byggmetoder ser jag inte att förutsättningar finns för att framgångsrikt bevara träden på lång sikt.

4. Vilka justeringar kan vara gynnsamma för trädens överlevnad och utveckling?

Långsiktigt perspektiv: Oavsett exploatering skulle jag rekommendera ersättning av träden, möjligen med undantag för träd nr 16-19 där ståndortsförbättrande åtgärder kan fungera: växtbäddsrenovering, anläggning av rotvänliga bärlager inom minst 3 m radie från trädstammar (under hårdgjorda ytor), mulch, perenner eller buskar istället för klippt gräs, samt utrymmesbeskärning.

Kommentarer avseende trädens förutsättningar

En trädrad med relativt unga lindar (stamdiameter 25-45 cm) växer längs Krällingegränd i Tensta. Oavsett byggplaner rekommenderas på sikt ersättning av träd nr 11-14 samt nr 20-23 på grund av deras dåliga vitalitet och deras grenstruktur. Nedsatt vitalitet och kronskador innebär dåliga förutsättningar för att träden ska kunna återhämta sig och utveckla en hållbar grenstruktur med godtagbart och arttypiskt utseende, inom en överskådlig framtid. I nuläget inkräktar många av träden på vägutrymmet genom sina låga grenar som resulterat i otillräcklig fri höjd för fordonstrafik och flera vägskyltar skymms eller är kraftigt missfärgade. Se även besiktningsprotokoll daterat 2023-04-17 för beskrivning av träden.

Utsnitt av karta från besiktningsprotokoll 2023-04-17

Dani Mladoniczky, Trädliv AB

ISA TRAQ-kvalificerad för riskbedömning av träd
 VETcert – konsulterande nivå
 EAC European Tree Worker
 ISA Certified Arborist, SW-0018AT
 ISA Certified Tree Worker – Climber Specialist

SW-0018AT

